

โคลงกระทู้ของเก่า

พิมพ์ในงานศพหม่อมเจ้าทรงวุฒิกภาพ

ครอบครัวตมาหะ

วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ
ถนนบำรุงเมือง ในพระนคร

ส
PL
4206.8
ก4ค95

โคลงกระทู้ของเก่า

พิมพ์ในารศพหม่อมเจ้าทรงวุฒิกภาพ

ครบศตมาหะ

ณวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ
ถนนบำรุงเมือง ในพระนคร

อธิบาย

โคลงกระทู้ของเก่าที่พิมพ์ในสมุดเล่มนี้ เป็น
ตำราผนวชในกรุงรัตนโกสินทร์ ราวเมื่อรัชกาลที่ ๒
มีชื่อผู้แต่งบอกไว้แต่ ๒ คน คือพระเทพโมลี (กตัญญู)
วัดราชสิทธาราม (ที่แต่งเทศน์มหาพน) องค์ ๑ กับ
พระยาตรัง ฯ ซึ่งเปนกวีมีชื่อเสียงในสมัยนั้นอีกคน ๑
โคลงกระทู้เหล่านี้แต่งดี คงนับถือกันแต่ก่อน
จึงได้รวบรวมเขียนขึ้นเปนฉบับหลวง หอพระสมุดฯ
ได้ค้นฉบับมาได้ หวังใจว่าท่านทั้งหลายได้รับไป
คงจะพอใจอ่านเปนส่วนมาก.

สารบา^๒รพ^๒ โคตงกระ^๒ที่^๒

	หน้า
๑ กตชายหตชาย ^๕ ตัน	๑
๒ รอยพน ^๒ หมน ^๒ แถ ^๒ น	๑
๓ แถ ^๒ เถง ^๒ เพง ^๒ พิค ^๒	๑
๔ เคย ^๒ แนบ ^๒ แอบ ^๒ หมอน	๒
๕ ตม ^๒ น ^๒ ด ^๒ ม ^๒ อ ^๒ ม ^๒ ด ^๒ ไม ^๒ ด ^๒ เม ^๒ ียด	๒
๖ หน ^๒ ำ ^๒ น ^๒ ว ^๒ ด ^๒ คว ^๒ ร ^๒ ช ^๒ ม	๒
๗ น ^๒ อ ^๒ น ^๒ ว ^๒ น ^๒ ผ ^๒ น ^๒ เห ^๒ ็น	๒
๘ แถ ^๒ พ ^๒ บ ^๒ ด ^๒ บ ^๒ เน ^๒ ค ^๒ ร	๓
๙ ตง ^๒ ำ ^๒ ม ^๒ ช ^๒ ำ ^๒ ม ^๒ ค ^๒ ม	๓
๑๐ ร ^๒ ก ^๒ น ^๒ อ ^๒ ง ^๒ ค ^๒ อ ^๒ ง ^๒ จ ^๒ เ	๓
๑๑ เกย ^๒ ว ^๒ พ ^๒ ำ ^๒ ว ^๒ ำ ^๒ ค ^๒ ว ^๒	๓
๑๒ ห ^๒ ว ^๒ จ ^๒ เ ^๒ ไม ^๒ ค ^๒ ว ^๒	๔
๑๓ ป ^๒ ำ ^๒ ก ^๒ ห ^๒ ว ^๒ ำ ^๒ น ^๒ ช ^๒ ำ ^๒ น ^๒ เพ ^๒ ร ^๒ ำ ^๒	๔
๑๔ ท ^๒ ำ ^๒ ว ^๒ แ ^๒ ง ^๒ แ ^๒ อ ^๒ น ^๒ ห ^๒ ย ^๒ ค ^๒	๔
๑๕ ร ^๒ บ ^๒ ง ^๒ ำ ^๒ ม ^๒ ท ^๒ ร ^๒ ำ ^๒ ม ^๒ ช ^๒ ม	๔
๑๖ ช ^๒ ว ^๒ ย ^๒ เช ^๒ น ^๒ เด ^๒ ิ ^๒ ร ^๒ ห ^๒ น ^๒	๕
๑๗ ห ^๒ อ ^๒ ม ^๒ ห ^๒ ว ^๒ ด ^๒ ย ^๒ ว ^๒ ด ^๒ จ ^๒ เ	๕

๑๘	นอนวนนอนเห็น	หน้า ๕
๑๙	หน้าผากวอด	” ๕
๒๐	หยิกเจ็บเจ็บเนื้อ	” ๖
๒๑	รุ่นสาวคราวกัน	” ๖
๒๒	ร้อนโรคไต่กเคี้ยว	” ๖
๒๓	ทุกขั้ครอบผอมไม้	” ๖
๒๔	แม่หม้ายร้ายทาน	” ๗
๒๕	ทาแบ่งแต่งตัว	” ๗
๒๖	ดินถมถมดิน	” ๗
๒๗	อดเอาเบาดี	” ๗
๒๘	ว่านอนต่อนงาย	” ๘
๒๙	งามงามงามงาม	” ๘
๓๐	พิศพิศพิศพิศ	” ๘
๓๑	ดมดมดมดม	” ๘
๓๒	โคมงามทราวมชม	” ๘
๓๓	รักแรงแรงชอบ	” ๘
๓๔	แต่รักหนักทรวง	” ๘

๓๕	คณิงเจ้าเปต๋าใจ	หน้า ๘
๓๖	แรมห่างร้างห้อง	๖ ๓๐
๓๗	ประจักษ์จิตต พศังาม	๖ ๓๐
๓๘	เข็วอนงอนง้อ	๖ ๓๐
๓๙	นำขงนงเฉย	๖ ๓๐
๔๐	แหงใจไฉนนุช	๖ ๓๓
๔๑	โถมถ้วรกรั้วญเนตร	๖ ๓๓
๔๒	คณิงน้องปองสัมาน	๖ ๓๓
๔๓	นอนเดี่ยวเปตี้ยวทรวง	๖ ๓๓
๔๔	นงนักรักถวด	๖ ๓๒
๔๕	แด้นทกขรชกคิต	๖ ๓๒
๔๖	รอนรมกตมกถิต	๖ ๓๒
๔๗	แกนเคองเรองไเหน	๖ ๓๒
๔๘	แดพบหตบพักตร	๖ ๓๓
๔๙	ถัถ้อนทกขณคณิน	๖ ๓๓
๕๐	ตรองคิตจิตตกรัง	๖ ๓๓
๕๑	ถอถัคยบตเดี่ยว	๖ ๓๓

๕๒	เดิมห้องครองดีดัย	หน้า ๑๔
๕๓	หญิงร้ายชายแฉง	,, ๑๔
๕๔	จนใจได้รัก	,, ๑๔
๕๕	กัณฑ์เกศาเสาวภาคย์	,, ๑๔
๕๖	มดบ้านค้าถั่วรวง	,, ๑๕
๕๗	เห็ดอบเห็ดยวเสียวใจ	,, ๑๕
๕๘	ร้องรำพรำหา	,, ๑๕
๕๙	เวียนคอยน้อยฤา	,, ๑๕
๖๐	จนพดบพมธุ	,, ๑๖
๖๑	ร้ายรานพาดผิต	,, ๑๖
๖๒	แด่เฉยเฉยเขื่อน	,, ๑๖
๖๓	เจื่อนห่างจางเห็น	,, ๑๖
๖๔	เดรใจใกล้ไต่กัณฑ์	,, ๑๗
๖๕	ยี่นัถรวอดหวอดเสียว	,, ๑๗
๖๖	เคียงแอบแนบข้าง	,, ๑๗
๖๗	หญิงร้ายชายร้าง	,, ๑๗
๖๘	งามชบรบทรง	,, ๑๘

๖๘ โฉมงามทรามรัก	หน้า ๑๘
๖๙ อ้ายเอื่อมอาจดัง	๑๘
๗๐ ยามเย็นเห็นดมร	๑๘
๗๑ เห็นเหมือนเรือนเวียน	๑๘
๗๒ จากงามยามหนาว	๑๘
๗๓ ถนอมคมขำ	๑๘
๗๔ โหยให้ในดมร	๑๘
๗๕ นวดตอของผ่องผิว	๒๐
๗๖ เห็นคิดผิตอัย	๒๐
๗๗ ไอ้กรรมจำจาก	๒๐
๗๘ หอมหวดชวนชื่น	๒๐
๗๙ ห้างหวดชวนดีเกิน	๒๑
๘๐ เรืองรักหกราน	๒๑
๘๑ แกร็บกดับกตาย	๒๑
๘๒ ภาคคจิตจ้าน	๒๒
๘๓ อัยาคจิตจิตแห่ง	๒๒
๘๔ ดอกไม้ช่ายชม	๒๒

โคลงกระทู้ของเก่า

๑	กต	ดวงเห็ดดอกขิง	ดุดประมาณ
ชาย		เขี้ยวเชิงขำนาญ	ช่อนไว้
หลาย		หลากว่องโหวหาร	เพลงพลอด
๕ ตน		หุดอนเห็ดอเชื้อไซ	เต้เหเดียวดวงหญิง ๑
๒	๑	ร็อย รุกขร็อยปากัน	เรียงรัต
พิน		ดมฺทรมากดัด	แก่งกัน
หมื่น		เขาจะหัดกต	หิมเวศ์ ใปนา
แสน		พริกเจ้านน	อาจตันเต็รแด้วง ๑
๓	๑	พักตรเพียงพักตรท้าว	พรหมมาร
เตง		เนตรนางมฤคปาน	เปรียบน้อง
เพ่ง		ชนงนิกศรมตัญญ	แฉดงราพน
พิศ		โอยสุเอือนจักพร้อง	ยังยมอับดร์ ๑

๔	๐	เคย	ความขวัญอ่อนเรา	เรียมเซย
แนบ		ตระกของกรเกย		กอดซั
แอบ		อิงร่วมนางเด่วย		รดีโกชนั
หมอน		มาศักรมยร		ร่วมรเวียงเซนย ๗
๕	๐	ถมนุ	บุญแต่งแกตั้ง	เกลาเฉตา
ถ่มอม		กถ่อมกถมเปตา		เปด่งแก้ม
ถไม		ไปด่งามเอา		ใจโดก
ตเมียด		เหมือนจักแย้ม		ยัวแต่วเอียงฮาย ๗
๖	๐	หน้า	รักรปอ่อนอ่อน	เอวคร
นวด		พิศกรพิศไอยรูต		ดงยม
ควร		ซัอันเซตชมช		เดตมเนตร
ชม		ประทุมถนบม		ตอกไม้ในสัวรรค ๗
๗	๐	นอน	สนิรจิตต์ประหวัดเจ้า	โถมจันทร
วัน		เมื่อจรจรต		จวบน้อง
ฝัน		ว่าชนเซยขวัญ		ถมเนตร เปต่านา
เห็น		เซนยหลงพร้อง		พรำเซอเซญขวัญ ๗

๘	๐	แต่	ตั้งเพ่งพิศเจ้า	จอมขวัญ
พบ			พิศตรมืองเพียงจันทร์	แจ่มฟ้า
ดับ			จิตต์คิดกระดัด	เดี่ยวสวาท
เนตร			แม่คมในหน้า	นุชข้มยวอดส้ม ๆ
๘	๐	ดู	องค์อรเยี่ยมเนื้อ	นวดโฉม
งาม			แม่งามประโคม	โลกแท้
ขาม			คิดจิตต์เจียนโถม	จอมสวาท แม่หา
คม			อนงค์ในแพ	ผาดแก้วแหงำ ๆ
๑๐	๐	รัก	แรงแถตงรำต้น	ดัดปาน แม่เอย
น้อง			วิโดยแถตถาน	เติศตา
ต้อง			เนื้อเมื่อยามด่ฆาน	เต็มอทิพย เทียบญา
ใจ			ชันชมห่อน้ำ	เช่นน้ดัดหา ๆ
๑๑	๐	๕๕	๕๕	๕๕
		เกยว	นางพตางหยอกเข้า	ยียวอด
พา			นุชมาพอจวน	จักแจ้ง
วา			รอรักหันหวด	เห็นสวาท ไยแม่
ศรี			สอาดโฉมโฉนแกดั่ง	กตบถ้อยคั้นคำ ๆ

๑๒	หิว	เหิมเหิมรักเจ้า	จำนนอม
ใจ		พื่อสู้ห้อม	อดสู้
ไม้		หอมห่อนเท่าหอม	หวดสวาท โนมแม่
ตรี		เนตรแดงหากวี	จิตต์เจ้าใจเรียม ฯ
๑๓	ปาก	น้องต้องดกษณเขื่อน	เจรจา
หวาน		ฉ่ำน้ำตาตาทา	ห่อนแก้
ขาน		รักเรียกสมรมา	เมียงม้าย
เพราะ		เสนาะเสียงเจ้า	แจ่มแจ้วจับใจ ฯ
๑๔	ท้าว	หุดถกรदनอแด่ต้ม	เติบโตด้วย
แขน		แม่เรียวระทวย	ทอดทิ้ง
แขน		อ่อนช้ออ่อนส่วย	สมรูป
หยด		หยิ่งเหยียดงามพริ้ง	เพริศพร้อมเพราโนม ฯ
๑๕	รูป	ร่างอย่างภาพมั่น	เหมือนเขียน
งาม		พักตร์พางเด่นอเจียน	วาดไว้
ทราวม		สวาทมาตเพียร	พานลับ สมแม่
ชม		ชื่นโฉมตั้งได้	ดอกฟ้ามาเชย ฯ

๑๖	ขวย ไยไซ่พิ่ต๋อง	ตัวนาง
เขิน	มิตรคิดอ้างขนาง	นึกเกื้อ
เคร	ย่างผิดทางขวาง	ชวักไซ่ว
หน้	พิ้วาเรียกเพ้อ	เพ้อเจ้ามาหาย ๆ
๑๗	๑ หอม กัดนรดิวันเร้า	รวยมา
หวด	ว่าแก้วกัถยา	นึกขม
ยวด	ยั่วทราบนาด้า	เดี่ยวด่วาท
ใจ	พิ้ววนปานบม	คลังโคล้ไหลหลง ๆ
๑๘	๑ นอน เดี่ยวเบเดี่ยวคว้าง	แรมเซย
วน	คั่นถึงน้องเลย	หลับแล้ว
ณ	ว่านชเคียงเขนย	ชนามแนบ ทรวงนา
เห็น	มะเมอคว่าแก้ว	พิ้วดบหาย ๆ
๑๙	๑ หน้า น้องหมองหม่นเค้า	เดี่ยวคี่
นัว	ขมิ่งตั้งที่	ทุกขร้อน
คว	ค้อมดม่อมดี	ตจว่าด
ชอด	ขมวดเนตรค้อน	ขุ่นคั่นเคืองใคร ๆ

๒๐	◎ หยิก ย่าเด็ดช้าย่อ	ตติ์ อัยญา
เจ็บ	ชวนคมเลียดดี	แด้บร้อน
เจ็บ	ใจไม่ปรานี	นักรัก แค้นแม่
ซึ้ง	พิเหตักเอาค้อน	เกาะให้ล้าทม
๒๑	◎ รื่น รูปโฉมเข้มช้อย	ชายงาม
ด้าว	ลับลับทรม	เดินหนอง
ควาว	เดยวเมื่อเดิรตาม	ควรคู้ แด้วแม่
กัน	ทักำคนร้อง	เรียกเย้ยโยไฟ ฯ
๒๒	◎ ร้อน ไตไปเท่าร้อน	รักแรง
โรค	หนักเพราะรักแดง	สลัดหน้า
โคก	รูปซบดำแดง	โดยเส้นห้ นามแม่
เศร้า	เพราะเศร้าใจถ้ำ	หวนว่าคอยโฉม ฯ
๒๓	◎ ทุกข์หนักเพราะรักน้อง	แหงหนี
ครอม	จิตคิดคดสมัครวี	สวาทเจ้า
ผอม	รูปซบอินทรีย์	ผิวผาก แด้วแม่
ไผ่	โคกตั้งพิเศร่า	ลุดแด้วคั้งโฉม ฯ

๒๗	๐	ว่า	วอนดมรตัมคัท	ทำตาม
นอน			นั่งเส็งยมสังวณงาม	แจ้งไว้
สอน			ตั้งเพิ่มพยายาม	ยดอย่าง นามแม่
จ่าย			ยากเย็นเห็นให้	หากกร ^๒ เป็นเอง ๗
๒๘	๐	งาม	คมตัมถักษณตวัน	งามช้า
งาม			เส็งยมเทียมอัม	เรคแต่รัง
งาม			สัตว์รค์เชกผจงนำ	นุชแม่ มาฤ
งาม			ฤงามบุญแกดัง	แต่จ้งแจ้งามเอง ๗
๓๐	๐	พิศ	ทรงเด้าวภาคยดำ	ตามใจ
พิศ			พิศตรลักษณะตไม	ตม่อมพร้อม
พิศ			เนตรเนตรมฤคไป	ปานเนตร นื่องนา
พิศ			ขงก่งค้อม	คู่ด้วยวงคีตบี ๗
๓๑	๐	ตม	ศรีตมตวาทตว้อย	ทรงตม
ตม			ตนิชเด่นห้ชม	ชันเคตดำ
ตม			ตมรช่อนจิตคกรรม	เกรียมตวาท
ตม			พิศตรลักษณะบุญเจ้า	เปรียบได้ฤามี่ ๗

๓๒	โคม	น้องมองพักตร์เพียง	ดวงตา
งาม		เนตรเกศปรากฏแปร	เบรียบแค้น
ทวาม		ดวงนบ่วนใจแต่	ตาตั่ววาท
ชม		ภิรมย์เยอนแย้ม	ยั่วเข้าประโลมโคม ฯ
๓๓	รัก	โตไปเท่านั้น	โคมตระการ
แรง		รักภิรมย์สุมาน	ร่วมห้อง
แข่ง		ขัดตั้งโตพาน	ในพี่ เสนแม่
ชอบ		จิตต์บคิดข้อง	ชุน้อยฤามี ฯ
๓๔	แค้น	คิ่งถึงนุชน้อง	นางเดี่ยว
รัก		บ่คตายวายเดี่ยว	ตั่ววาทเจ้า
หนัก		รักหนักใจเนเดี่ยว	นุกคิด คิ่งนา
ทรวง		โคกตั่วทรวงเคว้า	ห่อนตั้นโคกทรวง ฯ
๓๕	คิ่ง	ต่ายตั่ววาทเคว้า	แค้นคิ่ง
เจ้า		จากเรียมรมริง	เพราะเจ้า
เบต่า		จิตต์คิคว่าพั้ง	ทรวงเบต่า
ใจ		โคว่บองครของเคต่า	คตาคเจ้าเกเรียมใจ ฯ

๓๖	◎ แรม ชมกรมอกไต้	อาวรณ์
ห่าง	นุชตุงแต่งศร	เลี้ยงได้
ร้าง	บำราศส้มจร	จากเจื่อน ทุเรศเฮย
ห้อง	เบตาเคว้าจิตต์ใหม่	หม่นหม่นซุ่นเซญ ๗
๓๗	◎ ประจักษ์ ประจบแต่ได้	ยดโถม นุชเฮย
จิตต์	ประหวัดสวาทโถม	มนัสน้อง
พิศ	ธรรพภาคย์แต่โถม	ถานสวาท นาม്മ
งาม	พิศตรลักษณณิวต็อง	คิดค็องตาเวียม ๗
๓๘	◎ เบื่อ ใจใคร่หยิกให้	ดำหัด
วอน	ว่าดาระพัต	ตั้งถ้วน
งอน	ใครจะเทียมทัด	งอนเท่า แม่นา
ง้อ	ยิ่งงอนพิศตรม้วน	ม่อยเมี้ยนเงื่อนงอน ๗
๓๙	◎ น้า แค้นแค้นชอดฉ้อ	คมคำ
ชิง	เฉกตุงเวียมท่า	โทษให้
นั่ง	บ่นพิไรว่า	พรวณต่าง ค่างเฮย
เฉย	ฉากหากห่อนโกต	เกดยดแกตั้งแด้ตงความ ๗

๔๐	◎ แหนง ไตโยมิพ้อง	พรางควร ฤาแม่
ใจ	เจื่อนเบือนแผลกฉวน	พิกตรบั้ง
ไฉน	หนอบไต่ถ้วน	ดักหน้อย เตยแม่
นุช	นึ่งพิโรธขง	เคียดคักันนิต ๗
๔๑	◎ โฉม นุชดอช้อยมอ้าง	เอกอนงค์
ดรรค	ดิริตักษณตง	หตาทหล้า
วัญญ	ตาโตกแดตตง	ตานสว่าง เรียมเอช
เนตร	แม่คมลัมหน้า	พิเพยงพิศวง ๗
๔๒	◎ คนึ่ง คเนเด่นเห็นุชเจ้า	จงส่งวน
น้อง	บ่าววันครวญ	คำเข้า
ปอง	บิรำรำจวน	ฤาแม่ เห็นเตย
ดมาน	มิตรสฤชติสภารเครั้า	เลี้ยงให้มาถึง ๗
๔๓	◎ นอน นึกตรักเด่นเห็น้อง	นอนฝัน
เดี้ยว	เดือตดวงแดศัดย	โคกใหม่
เป็เดี้ยว	จิตตเจ็บจาบตย	บัวมาศ แม่เอช
ทรวง	จักรานเพราะไร่	รักร้างแรมลัมร ๗

๔๔	นั่ง	นอนกรงกายหน้า	คณิงนวด
นึก		รำรำจนครวญ	คร่ำให้
ตริก		หาช่องเซยชวน	ญาห่อน เห็นนา
ถวิต		แม่เหมือนหมายได้	ตอกฟ้ามาถนอม ๆ
๔๕	เดิน	รักดมค้มอบม้วย	ไมตรี
ทุกซ์		กว่าทุกซ์ปานบี	เบียมแล้ว
ชก		เซญบ่เห็นมี	ใครช่วย เรียมเซย
คิด		หนึ่งคิดเจาะแก้ว	เกิดเนื้อในเขา ๆ
๔๖	ร้อน	รักหนักอกไอ้	ชาวรรณ
รวม		รำเรียงอักษร	โคกให้
กถม		จิตต์แต่งามงอน	งำเงื่อน ไฉนนา
กตต		ชกปวศปานไม้	บักร้อยทรวงเรียม ๆ
๔๗	แคน	โตไปแพ่งพร้อง	พรายคำ
เคื่อง		แต่ในใจงำ	เงื่อนน
เรื่อง		แรกตั้งตัวต้องทำ	ยังอย่าง ไฉนนา
ไหน		ก็ไซ้จกต	หัดกพนมือเรียม ๆ

๔๗	๑	แต่	หาปรารภให้	โหยหวด
พบ			นุชพอเนตรถ้วน	ส่องต้อง
หตบ			หนีพิเชษฐชวน	เซยขึ้น ใจนา
พิกตร			แม่เมียงเมินข้อง	ซุ่นแค้นเคื่องไฉน ฯ
๔๘	๑	ดัก่อน	ถอนจิตต์ให้	โหยหวด คณิงเซย
ทุกซ์			ทับนับบับครวญ	ครุ่นเศร้า
ฉุก			คิกคิกกำครวญ	แค้นทเวษ ถวิตแม่
เงิน			ฉากจากคเคัด้า	ซากหน้าตาหมอง ฯ
๕๐	๑	ครอง	คริตำวิหไ้อ	ไฉนนาง
คิต			เคียดอางขนาง	หน้ายห้อง
จิตต์			เรียมฤหมายหมาง	มิตรแม่ เดยแม่
กริ่ง			ไปควรนวดน้อง	นึ่มเนื้อแห่งหนี ฯ
๕๑	๑	ถึถ	ใจหมายมิตรหมั้น	จงส้มค้ พ็เฮย
ดักข์			ซ้อสุจวิตรัก	ห่อนร้าง
มัต			ดตพิกตพิกตร	เภทผิด ผันแะ
เดี้ยว			จิตต์ปิตดักข์ขว่าง	ไขว่คว้างกลางคัน ฯ

๕๒	◉ เดิม ร่วมเล่นหนัง	เนานาน นุชเอย
หนัง	บ่ได้ไซวาน	เคียดชัง
ครอง	คฤศการ	ยดเดศ ตระหนักษา
ดีศย์	เลี้ยงไปเที่ยงพร้อง	พรวาดนกระบวรดวง ฯ
๕๓	◉ หมิง ไตใจเจอน้อง	แจกจิตต์
ร้าย	ร้ายเล่นห่มิตร	มากหม้าย
ชาย	ชายเช่นชนิด	เชิงปราชญ์ เติดยวแฮ
แห่ง	บ่อาจชยาดย้าย	ย่อมชยันผนหนั ฯ
๕๔	◉ จน จิตต์ผดถนัคแต้ว	หตงภรมย์ นางเอย
ใจ	ไซจะนิยมน	หยอกเย้า
ได้	เกินกัศกรม	เกรียมทเวษ อยู่นา
รัก	บ่รักจำเคธ้า	คตังไคตไผมี ฯ
๕๕	◉ กถัน หวดอวดอบพ้ง	พุงจร นามแม่
เกตา	กถันตรรพางคอร	อ้อนแอ้น
เสาว	รดศคณชร	บ่ระทั้น จรุงเอย
ภาศย์	พักตรวถกษณแมน	เทพแดรงตรรคฤฯ ฯ

(พ)
 ๑๒
 4206-8
 ๗4๐๙5

๕๖	๐	บด บวงปวงเทพท้าว	ทุกสถาน ถิ่นเฮย
		บาน เบิกบัตวพัตถาว	แต่งตั้ง
		ศาล คักคัตถ์ขิงจาด	คตจวบ คมรแม่
		ศรวง เช่นเดร์จเทพวัง	รักได้ช่วยดม ฯ
๕๗	๐	๕๗ ๕๗ ๕๗	
		๐ เหนือบ เสงเพ่งพักตรเพยง	นงโพธิ พิเอย
		เหตยว ลับวับใจโดด	ออกได้
		เดี่ยว สวาทมาตรมาโนช	นชแห่ง มาฤา
		ใจ จ้อเสน่ห้ใหม่	มิ่งเมยงเมยงหมาย ฯ
๕๘	๐	๕๘ ๕๘ ๕๘	
		๐ ระวัง ตั้งคัมรมิตรเมยง	เมินไฉน
		ว่า แต่ค้อนเคืองโย	อย่างนี้
		พริ้ว เพรียกเรียกพิไร	นชหนึ่ง ไตฤา
		หา พบกดับหตบัต	หตถกแต่แต่เฉย ฯ
๕๙	๐	๕๙ ๕๙ ๕๙	
		๐ เรียม รอครอท่าเจ้า	โถมพช
		คอย คัดตั้งเกตุ	คดับค้อม
		น้อย จิตค มิตรบย	รยาตรตจ คำเอย
		ฤา ว่าหน่ายใจน้อม	เสน่ห้ โนม้อนไฉน ฯ

๒๐	จวน จวบสุดวิเศษของ	อึดตึง คดเขย
พดบ	กำยำแดงดง	ดัมพ่า
พบ	พักตรอรอนงค์	นุชพี ทักแม่
นุช	แม่หนึ่งบ่เขื่อนอ้า	โอยรู้อ้อแห่งไหน ฯ
๒๑	๐ ร้าย รอนบองมาดหมื่น	หมายมือ พี่เฮย
ราน	พี่บรอนถ้อ	โทษน้อง
พาด	แฝกประตุงค์คือ	คุมเคียด ด่าหัดแม่
ผิต	ชอบค้อยบพ้อง	อดตั้งนอมนวด ฯ
๒๒	๐ แด พบถ่มเนตรน้อง	รับขวัญ
เคย	ฉากเปเนเชิงฉั้น	ขันช้อง
เคย	หลักหุดบพกตรณัน	หนพี ไยแม่
เขื่อน	บ่เขื่อนคำพร้อง	เคียดแค้นเคืองไหน ฯ
๒๓	๐ เจอน จิตต์ผิตแฉ้วแม่	มาเปเน
ห่าง	แต่ด้ามวันเห็น	เค็ดอบคด้อย
จาง	จิตตตรกเขิน	ตุเตจ ขาดฎา
เหิน	มิตรหมางขม้อย	อะอ้อหัดากไหน ฯ

๒๔	๐	เคิร	ไปไฉนนี่ไอ	โครมา
โกด			บ่ทันด้ญญา	เค็ดอบคด้าย
ไค			รดทราบนาด่า	เลี้ยวลวาท
กถัน			กตบอบบอดตม้าย	กถันน้องหอมหวด ๑
๒๕	๐	ยีน	เลี้ยงชะชิกช้อง	ดำรวล
ดรวล			แซ่ทำอำยวด	เยาะเข้า
หวด			คิดผิดกระบวร	แปดงเบ็ดียน ใจนา
เลี้ยว			จิตผิดใจเจ้า	พั้งชชอถาม ๑
๒๖	๐	เคียง	ซิดัดนิชเด็นห็น้อง	นางนอน
แอบ			อินตระอรกร	กอดเกอ
แนบ			ชมภิมยด์มร	มาโนช เรียมเคย
ข้าง			ทะข้างไอเื้อ	นุ่มเนอนวดดมร ๑
๒๗	๐	หญิง	พาดหาญปากคำ	คำคม
ร้าย			ร้ายรายรักชม	ซันเกล้า
ชาย			เห็นเช่นเห็นตม	หลายเดห์
ร้าง			บ่ชวนยวดเข้า	ยัวให้ใจเคื่อง ๑

๖๘	◉	งาม	ฉิวฉ่องแผ้วพักตร์	ตราตร
ชบ			ตักน้อยจึงต	เพริศพร้อม
รูป			ทิพยฤทัยมพฐ	ทายาด ลอชอเชย
ทรง			ลักษณะเลิศชนงค้อม	เนตรค้อมคมขำ ฯ
๖๙	◉	โฉม	เฉลาเยาวยอคดสร้อย	ดาวดม บูรณะ
งาม			แงเงื่อนงวคม	ค้อยค้อม
ทราม			ไววิไลยม	หวิไต้ ปลิวเฮย
วิก			ฤชมอรพ็อน	คู่พ็อนฝรั่งรำ ฯ
๗๐	◉	อย่า	ไต่เด็ดดอกฟ้า	มาถนอม
เฮอม			ตมมอมักตรอม	อกใช้
ฮาจ			เด็ดดอกพยอม	ยามยาก ชมนา
สง			กัต้อยด้วยไม้	แม่ไต้โดยหวัง ฯ
๗๑	◉	ยาม	บายวนนพิ	พอบพบ
เย็น			ย่าโพตเพ็ดพดบ	พลอดด้วย
เห็น			ใจเจอนกต่างกลบ	คำอัน
สมร			แม่ตักโยม้วย	มอดไม้ครีตรัง ฯ

๗๒	เห็น	เรือนกระจัดย่อย	รมย์สถาน	น้แม่
เหมือน		ระเด่นเถื่อนขาว	ทอคน	
เรือน		น้อยใต้คูกดาร์	ต้นของบุษ	บาญา
เวียน		บ่จวบเจาด	เถื่อนน้ำดำไหนด	๑
๗๓	๐	จาก ถนอมถนิมมาค้เหนือ	นฤมต	แม่เคย
งาม		รูปรำเรียมยด	ยั้งงว	
ยาม		แนบนิทราภต	นวมน่วม	
หนาว		แม่ห่มกระบวรวิ	ค้เข้มชาบคำ	๑
๗๔	๐	ต้น ไถ่มจรดไธ	โธษา	
ตม		โธษฐ่ออนเจรจา	แจ่มแจ้ว	
คม		เนตรคิตศรรา	เมศค้	ควรแด้
ฉ้า		แข่งฉั้นเนตแพ้ว	เพริศหน้านางเขียน	๑
๗๕	๐	โหย หวดครวญเคร่าคั้ง	คาทา	อยู่แด้
ให้		พ้เห็นส้มรมา	แมกไม้	
โหย		เนตรคอบไยนา	เวียนหน้อย	หนึ่งแม่
ส้มร		แม่วานอย่าให้	พดงคาตคั้ง	๑

๗๒	๐	นวด	จนทรเจย ^{๗๒} นุชหน้า	นวดฉาย
ตของ			ผัดผวน ^{๗๒} ผวาย	เพ็ค ^{๗๒} พรม
ผ่อง			ได้ ^{๗๒} ตัด ^{๗๒} เต็ม ^{๗๒} อหมาย	เหมือน ^{๗๒} แน่น ^{๗๒} มณีน้า
ผว			พิม ^{๗๒} ดงาม ^{๗๒} บม	แปด ^{๗๒} น้ำ ^{๗๒} คำ ^{๗๒} เปดว ๑
๗๓	๐	เห็น	เหยา ^{๗๓} เย็น ^{๗๓} เยือก ^{๗๓} แกดั่ง	กต ^{๗๓} กต ^{๗๓} อน ^{๗๓} เด็ย ^{๗๓} ฤ
คิด			แม่ ^{๗๓} เยียม ^{๗๓} ม ^{๗๓} ญ ^{๗๓} ชร	ช ^{๗๓} ม ^{๗๓} อ ^{๗๓} ย
ผิต			พัก ^{๗๓} คร ^{๗๓} บ ^{๗๓} พ ^{๗๓} บ ^{๗๓} ด ^{๗๓} ม ^{๗๓} ร	เมื่อ ^{๗๓} ถิน ^{๗๓} ไค ^{๗๓} แม่
อ ^{๗๓}			ก็ ^{๗๓} เยียม ^{๗๓} หน ^{๗๓} า ^{๗๓} น ^{๗๓} อ ^{๗๓} ย	หน ^{๗๓} ง ^{๗๓} ใ ^{๗๓} ห ^{๗๓} ร ^{๗๓} เ ^{๗๓} ม ^{๗๓} เ ^{๗๓} เห็น ๑
๗๔	๐	ไอ	ค ^{๗๔} ว ^{๗๔} ง ^{๗๔} ค ^{๗๔} ร ^{๗๔} ณ ^{๗๔} ร ^{๗๔} ว ^{๗๔} ม ^{๗๔} ร ^{๗๔} ู	เร ^{๗๔} ย ^{๗๔} ง ^{๗๔} ห ^{๗๔} ม ^{๗๔} อ ^{๗๔} น ^{๗๔} พ ^{๗๔} ิน ^{๗๔} า
กรรม			แบ่ง ^{๗๔} บ ^{๗๔} าก ^{๗๔} บ ^{๗๔} ัง ^{๗๔} อ ^{๗๔} ร	อ ^{๗๔} ย ^{๗๔} เ ^{๗๔} ว ^{๗๔} เ ^{๗๔} ็น
จำ			เอ ^{๗๔} อ ^{๗๔} ก ^{๗๔} ี ^{๗๔} อ ^{๗๔} า ^{๗๔} ท ^{๗๔} ร	ท ^{๗๔} น ^{๗๔} ท ^{๗๔} ว ^{๗๔} ช
จาก			แต่ ^{๗๔} ตัว ^{๗๔} ใจ ^{๗๔} เค ^{๗๔} ด ^{๗๔} ัน	อ ^{๗๔} ย ^{๗๔} เ ^{๗๔} ก ^{๗๔} ด ^{๗๔} ้า ^{๗๔} ค ^{๗๔} ด ^{๗๔} อ ^{๗๔} ง ^{๗๔} ด ^{๗๔} ม ^{๗๔} า ^{๗๔} น ๑
๗๕	๐	หอม	เหมือน ^{๗๕} น ^{๗๕} ด ^{๗๕} ม ^{๗๕} ร ^{๗๕} พ ^{๗๕} ใ ^{๗๕}	โห ^{๗๕} ย ^{๗๕} ท ^{๗๕} า
หวด			ว่า ^{๗๕} ก ^{๗๕} ด ^{๗๕} ิน ^{๗๕} ค ^{๗๕} น ^{๗๕} ช ^{๗๕} า	เท ^{๗๕} ห ^{๗๕} ้ ^{๗๕} เจ ^{๗๕} ้า
ชวน			ช ^{๗๕} ม ^{๗๕} ภ ^{๗๕} ิ ^{๗๕} ร ^{๗๕} ม ^{๗๕} ย ^{๗๕} มา	ใ ^{๗๕} ด ^{๗๕} ย ^{๗๕} มา ^{๗๕} ค ^{๗๕} แม่ ^{๗๕} แซ
๗๖			ช ^{๗๖} อ ^{๗๖} บ ^{๗๖} ก ^{๗๖} ด ^{๗๖} ค ^{๗๖} น ^{๗๖} ช ^{๗๖} ว ^{๗๖} ้า	เร ^{๗๖} ง ^{๗๖} ค ^{๗๖} ย ^{๗๖} ง ^{๗๖} ค ^{๗๖} ิ ^{๗๖} ด ^{๗๖} ใ ^{๗๖} ๑

๘๐	ห่าง	มตอมเห็นตเจอน	ใจแปร
หวด	จักแหเห็นแห		ห่างช้า
ชวน	ยตบ่แย้มแกด		กตอนกตัต
เด็ทิน	พี่ไยเยี่ยมหน้า		หนึ่งน้อยนางเฮย ฯ
๘๑	เรื่อง	เริ่มเดินห่มร้อน	ฤาเย็น ใจนา
รัก	บ่เปนรักเห็น		แต่ร้าง
หัก	หันบั้นจำเปน		จำหัก
ราน	กึ่งรวมกำนมต่าง		ติดไม้ครีตรอม ฯ
๘๒	แรก	พบพจนเนอ	หวดตอของ
รับ	เรียบรดคำฉันอง		ไปช้า
กตบ	กตมนิยมปอง		เป้นอน
กตาย	เกิดอนเหมือนหนึ่งน้ำ		ซัดแต้วมตายหาย ฯ
๘๓	ภ้อย	เพิกดำเด็กภ้อย	อางชนาง
ตต	ต้วทขาดโยยง		เยอตัน
จัต	เด็ห้จตุมนาง		โตเบรียบ เต่มอฤา
จ้าน	เจ็ดเต็คฤาตัน		เตื่องแท้แหพาด ฯ

๘๔	ขยา	หวาดขยาหัวน้ำ	ถวิดเรียม	แม่น้ำ
คิต		ไซคิตโตมเดียม	ด่อน้อง	
จิตต์		อรแม่ขยาเกรียม	กรมกริ่ง	วังเก็ยจแฮ
แหง		ขยาแหงระแวงซ้อง	ซัดค่างระคางเตย	๑
๘๕	๐	ตอก แก้วคิตคักแก้ว	กัมตน	พินา
ไม้		รกเหมื่อนหักระคน	คำเช่า	
ชาย		ซันรนรมย์กมด	มาโนช	
ชน		กตั้นกตอยรดเว้า	วังฟ้าตาม	๑

